

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu
pamětní stříbrné 200 Kč mince ke 100. výročí narození Dany a Emila Zátopkových

V Praze v červenci 2021

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu pamětní stříbrné 200 Kč mince ke 100. výročí narození Dany a Emila Zátokových

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům pamětní stříbrné 200 Kč mince, která bude vydána v roce 2022.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny.
- 3) Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

Vydáním pamětní stříbrné mince má být nejširší veřejnosti připomenuto 100. výročí narození Dany a Emila Zátokových.

Hlavní technickou podmínkou je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 190 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen soutěžní značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřipustné) na spodní straně sádrového kotouče, a to stejnou pro lící i rubovou součást návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k ražbě. Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze (str. 11). Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 1,8 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „**ČESKÁ REPUBLIKA**“ a nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „**200 Kč**“. Jako dominanta lící strany může být použit:
 - a) buď *motiv vztahující se bezprostředně k tématu mince*,
 - b) nebo *motiv tradičně zdůrazňující, že mince je platidlem České republiky, tj. umělecká kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku České republiky, případně doplněná dekorem vztahujícím se k tématu mince.*

Umělecká kompozice heraldických zvířat musí být ztvárněna tak, aby nedocházelo k nečitelným stylizacím či nechtěnému karikování, a aby byla v souladu s provedením rubové strany. Kompozice nesmí být přímým ztvárněním velkého státního znaku podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení je připojeno k těmto podmínkám). V případě, že kompozice je dominantou lící strany, nemusí zaujímat celou plochu mincovního pole, musí však být umístěna v horní části mince, tvoří-li pouze doprovodný prvek, může být umístěna kdekoliv, vždy však neznevažujícím způsobem. Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Na rubové straně (reversu) je nutno ztvárnit motiv vztahující se k tématu mince, nápis nebo opis „DANA A EMIL ZÁTOPKOVI“ a letopočty „1922 - 2022“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Výtvarník může k návrhu připojit lístek se soutěžní značkou (heslem) a s textem o rozsahu nejvýše jedné strany papíru formátu A4, ve kterém stručně popíše, jaké motivy na návrhu použil, jaký je jejich zdroj, jak k nim došel, příp. jak je modifikoval a ztvárnil. Tento text může pomoci komisi v orientaci v zobrazených motivech. Z lístku nesmí být nijakým způsobem zřejmé, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity. Pokud autor podává více návrhů, musí být ke každému návrhu přiložen samostatný lístek, aby nebyla zřejmá ani autorská souvislost mezi jednotlivými návrhy.

Mince bude ražena ze slitiny o 925 dílech stříbra a 75 dílech mědi, její průměr bude 31 mm a hrubá hmotnost 13 g. Ražba bude provedena také ve špičkové kvalitě, u níž zvlášť dobře vynikne vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlídnout. Autoři návrhů mohou shlédnout příklady modelů pamětních mincí v sekci peněžní České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28, a to v pracovních dnech od 9 do 15 hodin. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 224 413 409.

5) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do pátku 20. srpna 2021** na adresu:

a) **pro poštovní styk**

Česká národní banka
Sekce peněžní
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

b) **pro osobní doručení mimo den uzávěrky**

Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ulice,
na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.
Doba příjmu: **7.00 až 16.15, v pátek 7.00 až 15.00 hod.**

c) **pro osobní doručení v den uzávěrky od 9.00 do 13.00 hod.**

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, ohlášení příchodu avizovat na telefonní linku 3409 (224 413 409).

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicherova@cnb.cz nebo telefonicky na číslo 224 413 409. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musí být na vnějším obalu označeny „Vypsání ceny na PSM Dana a Emil Zátokovi“. Zásilky doručené osobně do ČNB musí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Vypsání ceny na PSM Dana a Emil Zátokovi“.

6) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka ceny. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicherová ze sekce peněžní České národní banky, tel. 224 413 409.

7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena 80 000,- Kč

II. cena 60 000,- Kč

III. cena 40 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek autorům, jejichž návrh byl vyřazen v prvním kole hodnocení, a odměnu autorům, jejichž návrh postoupil do druhého nebo třetího kola hlasování. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě předložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu ve výši 10 000 Kč a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 80 000 Kč.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

8) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užití výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 60 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Nepřijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu vybraného k realizaci je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, tj. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a za tím účelem se na vyzvání do mincovny dostavit. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy mincí ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné částkou nad 20 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
sekce peněžní

Ing. Tomáš Trtek
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

Emil Zátopek

(* 19. 9. 1922, †21. 11. 2000)

Počátek čtyřicátých let minulého století byl ve znamení kruté války. V Protektorátu Čechy a Morava se lidem žilo těžce, ale snažili se období útlaku přetrpět. Platilo to i pro Emila Zátopka, který zjistil, že dokáže trénovat za všech okolností.

Po náročné práci ve fabrice tak okamžitě běžel trénovat. „Byla radost s ním pracovat. Nikdy neztrácel optimismus, byl veselý a upřímný. Velkým problémem byl ale nedostatek jídla. Často mi bylo chlapce líto, když vyčerpán prosil alespoň o kousek chleba a já mu nemohl vyhovět. Všechno bylo na lístky,“ řekl Jan Haluza, Zátopkův první a jediný trenér.

Právě Haluza nadějněmu závodníkovi ukázal, jak má vypadat opravdový atletický trénink. „Klusat asi 2 kilometry pro zahřátí, deset minut všelijaké gymnastiky, tři rychlé rovinky, a pak buď 2 x 300 metrů, nebo 600 metrů, někdy jen čtyři až pět kol volně na krásu. Jednou jsem běžel i 800 metrů. Tehdy mě již časy zajímaly, jenže málokdy mi je řekl,“ vyprávěl Zátopek, který trénoval, i když byl doma. Když jeho maminku čekalo velké prádlo, syn ji pomáhal, a u toho i trénoval. Vlezl si ke špinavému oblečení do vany a běžel na místě. Vypral tak oblečení pro celou rodinu, a ještě nabíral potřebnou kondici.

Ještě za války se s trenérem dohodl, že půjdou každý svou cestou. Emil při běhu neustále posouval limity svého těla. Odpoutával myšlenky od bolesti a únavy, aby byl stále lepším vytrvalcem. Zjistil, že jen on sám si může určit, kde je hranice jeho běžeckých schopností. Když byl v roce 1944 na několik měsíců nařízen zákaz vycházení, trénoval ve světnici během na místě po pěnové gumě, která měla metr čtvereční, a ještě u toho zvedal vysoko kolena. Občas i předkopával, jako když kůň hrabe nohama.

Následující roky po konci války světu ukázal, co v něm je. Na olympijských hrách v Londýně v roce 1948 vyhrál závod na 10 000 metrů a bral stříbro v běhu na 5 000 metrů. Ikonické se pak staly Hry v Helsinkách o čtyři roky později, kde vyhrál jak závod na 5 000 metrů, tak i 10 000 metrů a maraton, který tehdy běžel dokonce poprvé v životě. Stal se tak nesmrtelnou sportovní legendou.

Dana Zátopková

(* 19. 9. 1922, †13. 3. 2020)

Dana Zátopková se narodila v Karviné jako Dana Ingrová. Celé dětství a dospívání prožila na Slovácku v Uherském Hradišti, kam se s rodiči přestěhovali, když jí bylo šest let. Už jako malá chodila do Sokola. „Tam jsem začala dělat kotrmelce, pochodovat a zpívat... od začátku jsem měla takovou lásku ke sportu, to neříkám formálně, opravdu jsem ráda běhala, skákala, blbla.“ Na gymnáziu měla štěstí na výborné tělocvikáře, získala dobrou všeobecnou přípravu. Hrála závodně volejbal a cvičila rytmiku. Němci však zavřeli gymnázium a rozpustili Sokol a Dana najednou neměla kde cvičit. Projížděla se kolem hřiště a nakukovala, co se tam děje. „Nečuť tady a pojď, já tady zakládám házenkářské družstvo! Zkus, jestli se trefíš do branky,“ zavolal na Danu trenér házenkářek. „Já jsem teda slezla z toho kola a bác! ,Jé, ty to umíš!‘ A od té doby jsem byla kapitánkou toho družstva.“ Skoro osm let pak Dana hrála házenou za Slováckou Slavii Uherské Hradiště.

Po válce začala studovat v Brně tělesnou výchovu a angličtinu. Po třech semestrech skládala závěrečné zkoušky z atletiky a náhodou byla na pokoji s naší tehdejší nejlepší oštěpařkou Soňou Burianovou. Ta ji přemlouvala, aby se zapsala na zkoušky z oštěpu, když by byly dvě, mohl být vypsán oštěp jako soutěž. Daně se vůbec nechtělo. „Mně to při výuce nešlo a ani mě to nijak neokouzliilo, ale ona mě nakonec ukecala... Šla jsem a pak jsem toho litovala. Říkala jsem si, že to vůbec neumím, oštěp jsem měla teprve podruhé v ruce. No, a možná že právě proto,

že jsem se tak podceňovala, tak jsem se do toho opřela, a protože z házené jsem měla vyházenou ruku, tak jsem to vyhrála.“

Za měsíc vyhrála mistrovství republiky v hodu oštěpem. V novinách psali: „Dana Ingrová – černý kůň soutěže.“ Československý rekord byl v té době 37 metrů a Dana hodila 36. „Říkala jsem si, že když to vůbec neumím, a udělala jsem z toho mistrák, tak když se tomu začnu věnovat, tak by z toho něco mohlo být.“ Ještě v roce 1949 vyhrála s házenkářkami mistrovství republiky, ale pak už s kolektivními sporty skončila a soustředila se na oštěp.

Po škole nastoupila ve Zlíně jako vychovatelka mládeže na internátu. Měli tam dobré atletické družstvo, tak s ním začala trénovat. Oddíl pořádal závody, na které měl přijet Emil Zátopek, aby se pokusil zdolat československý rekord v běhu na tři kilometry. Trenéři naháněli atlety na závod. „Jo, tak to potřebujete, aby mu tam někdo dělal křoví.“ Dana hned prvním hodem zdolala československý rekord, kytici jí předával Emil Zátopek, stejnou kytici pak dala Dana Emilovi, když zaběhnul rekord na tři kilometry. A tak se seznámili a zamilovali se do sebe. Podpořil to i fakt, že zjistili, že se narodili ve stejný den, měsíc i rok. „Pokládali jsme to za takovou osudovou náhodu.“

Emil Zátopek hodně trénoval a byl Daně dobrým příkladem. Snažila se najít co nejvíce informací, aby se v hodu oštěpem zlepšovala. Hodně jí pomohla všestranná průprava z házené. První olympiáda, které se zúčastnila, byla roku 1948 v Londýně. Emil získal zlatou medaili v běhu na deset kilometrů a stříbrnou na pět kilometrů. Dana skončila sedmá, což nebylo na začátečníci špatné vzhledem k tomu, že se účastnili sportovci z celého světa.

Dana se do oštěpu doslova zbláznila, pilně trénovala a před svou druhou olympiádou už byla dobrou oštěpařkou. Ve světových tabulkách se propracovala na třetí místo. Emil byl hvězdou mezi vytrvaleckými běžci a favoritem číslo jedna. „A tam nám vyšel takový hattrick, on vyhrál tři zlaté medaile, pět kilometrů, deset kilometrů a maraton, a já jsem vyhrála ještě oštěp. Takže jsme přivezli čtyři zlaté medaile. Byli jsme strašně spokojení a šťastní, musím říct.“

Nakonec získala olympijské zlato ve Finsku, které si zamilovala. „Finsko je krásná země, samá jezera, krásná voda, velké plochy lesů, lidi fajn a v lesích roste spousta hřibů, které oni vůbec nesbírají!“

Po olympiádě v Helsinkách vyhrála mistrovství Evropy v Bernu a pak ještě ve Stockholmu. Posledním závodem její sportovní kariéry byla olympiáda v Římě, kde získala stříbrnou medaili. „Jelikož jsem už měla 38 roků, tak to pokládám skoro za hodnotnější než to první místo v Helsinkách. Byla jsem ráda, že se mi podařilo urvat aspoň tu stříbrnou. S odřenýma ušima, ale byla moje.“

Po skončení sportovní kariéry dvacet let trénovala mladé atlety a byl to pro ni krásný kus života. „Když člověk může předat trošku toho svého umění, které se naučil, někomu mladému, tak je to pěkné.“

Text Alžběta Klímová

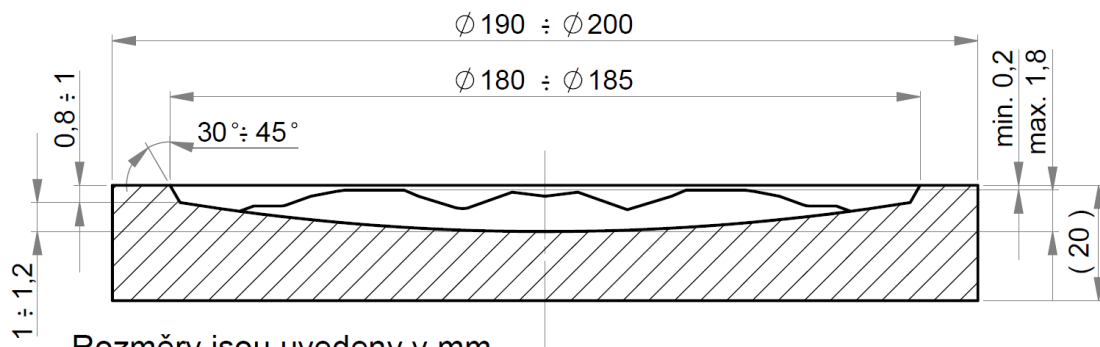
Fotografie k tématu laskavě poskytl Nadační fond Dany a Emila Zátopkových

Technický výkres geometrie modelovací formy

Maximální výška reliéfu = 1,8 mm

Minimální výška reliéfu i písma = 0,4 mm

Minimální rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry = 0,2 mm

Plán emise pamětních a obchodních mincí a bankovek na léta 2021-2025

Pamětní stříbrné mince 200 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	8. 9. 1921	100	† Jan Janský
	23. 9. 1871	150	* František Kupka
	31. 10. 1821	200	* Karel Havlíček Borovský
2022	23. 1. 1872	150	* Jože Plečnik
	20. 7. 1822	200	* Gregor Mendel
	19. 9. 1922	100	* Dana Zátoková, Emil Zátopek
2023	březen 1948	75	Josef Karel Matocha jmenován arcibiskupem olomouckým
	18. 5. 1923	100	Zahájení pravidelného vysílání Československého rozhlasu
	17. 9. 1873	150	* Max Švabinský
	7. 12. 1723	300	† Jan Blažej Santini-Aichel
2024	4. 1. 1874	150	* Josef Suk
	30. 7. 1674	350	† Karel Škréta
	1624	400	Vydání Komenského mapy Moravy
2025	12. 2. 1825	200	Založení české spořitelny Böhmische Sparkasse
	13. 7. 1925	100	Nález plastiky ženy v Dolních Věstonicích, tzv. Věstonické Venuše
	21. 10. 1125	900	† kronikář Kosmas

Pamětní stříbrné mince 500 Kč Slavné dopravní prostředky

Rok	Název
2021	Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros
2022	Motocykl Jawa 250
2023	Osobní automobil Tatra 603
2024	Tramvaj ČKD Tatra T3
2025	Cvičný letoun Aero L-39 Albatros

Mimořádná stříbrná mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2022	1922	100	Založení Velké Prahy

Zlaté mince 5 000 Kč cyklus Městské památkové rezervace

Rok	Název
2021	Cheb
	Jihlava
2022	Mikulov
	Litoměřice
2023	Kroměříž
	Hradec Králové
2024	Olomouc
	Moravská Třebová
2025	Štramberk
	Tábor

Mimořádné zlaté mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	15. 9. 921	1100	† kněžna Ludmila

Obchodní mince – dukáty

Rok	Hodnota	Výročí	Název
2023	1	100	Zahájení vydávání svatováclavských dukátů
2025	1, 2, 5, 10	700	Zahájení ražby prvních českých zlatých mincí Janem Lucemburským